

Випуск № 3, серпень 2011

Шановні партнери!

Запрошуємо Вас відвідати Дні Поля ТОВ «Агроскоп Україна»,
що відбудуться у серпні-вересні 2011 року :

Тернопільська обл., Тернопільський р-н,
ПАП «Агропродсервіс»
кукурудза, соняшник, цукровий буряк, соя

Черкаська обл., Канівський р-н
АФ «Степанецьке»
кукурудза, соняшник, соя

Черкаська обл., Канівський р-н
СТОВ ім. Гришка
кукурудза, соняшник

Кіровоградська обл., Петрівський р-н,
АФ «П'ятихатське»
кукурудза, соняшник, соя

Для отримання додаткової інформації
звертайтеся за тел. (067) 464-24-87,
Гураш Максим Анатолійович

ОСОБЛИВОСТІ ПІДЖИВЛЕННЯ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХИСТУ ПРОТИ ЦЕРКОСПОРОЗУ

Одним із чинників підвищення продуктивності цукрових буряків є використання підживлення у період їх росту, що сприяє наростанню як маси коренеплоду, так і листя, синтезу цукрів. Для зменшення негативного впливу посухи на продуктивність цукрових буряків, яка спостерігалась в травні-червні необхідно використовувати добрива для позакореневого підживлення цукрових буряків.

Окрім поглинання мікроелементів через кореневу систему вони добре проходять через листя (фоліарне поглинання), що покращує засвоєння їх рослинами. Це має практичне значення при позакореновому підживленні рослин такими мікроелементами як В, Fe, Mn, Zn, Cu, Mп і т.д. Під впливом використання мікроелементів підвищується продуктивність цукрових буряків, їх цукристість, що залежить від норми внесення мікропрепарату і комбінації мікроелементів. Одним із ефективних препаратів, які знаходяться на ринку є **PROLIQ**. У своєму складі вони містять збалансований склад макро- та мікроелементів. Мікроелементи повністю хелатизовані EDTA, рН 6–7.

Серед них найбільш збалансованими під цукрові буряки є **PROLIQ kombi**. Вагоме місце також займає **PROLIQ N bor** який у своєму складі містить N – 11 %, P2O5 – 13,7 %, В – 9,59 %. Це висококонцентроване добриво для листового підживлення цукрових буряків з підвищеним вмістом бору – 120 г/літр.

Склад	PROLIQ kombi	
	% вагових	% об'ємні
Макроелементи		
Азот (N)	20,0	30,0
Калій (K2O)	15,0	22,5
Мезоелементи		
Магній (MgO)	2,0	3,0
Сірка (SO3)	1,6	2,5
Мікроелементи		
Бор (B)	1,0	1,5
Мідь (Cu)	0,05	0,75
Залізо (Fe)	0,1	0,15
Марганець (Mn)	0,05	0,075
Молібден (Mo)	0,001	0,002
Цинк (Zn)	0,05	0,075

Досить якісні комплекси макро- та мікроелементів – **Плантафол** (Valagro, Італія). Це ідеальне добриво для позакореневого підживлення цукрових буряків. Випускається в різних модифікаціях, спеціально розроблених для різних умов вирощування та стадій розвитку рослини. Добриво має відмінну розчинність і вноситься обприскувачами з будь-яким типом форсунок. Для підвищення ефективності позакореневого підживлення до складу препарату входить прилипач. Мікроелементи – представлені у вигляді хелатів EDTA або активних комплексонів.

Для цукрових буряків рекомендуємо використовувати **Плантафол N20 P2O5 20 K2O20 + мікроелементи та Плантафол N15 P2O5 15 K2O45**. Норма використання **Плантафолу 1,5–3,0 кг/га**.

Посіви цукрових буряків у другій половині вегетації досить чутливі до дефіциту магнію (Mg), марганцю (Mn) і особливо бору (B). Критичними періодами цукрових буряків по елементу бор є фази 4–6 та 8–10 справжніх листків. Його нестача призводить до розвитку гнилі сердечка та дуплистості; втрати на полі можуть досягати 20% і більше. Тому для поповнення стратегічно важливого мікроелементу пропонується **Солюбор ДФ**, 17,5% бору (Boгах, США), **Солю-Бор**, 15% бору (ADOB, Польща) та **Бороплюс** 10% бору в органічній формі (Valagro, Італія). Норма застосування **Солюбору ДФ 1–3 кг/га**, **Солю-Бору 1–3 кг/га**, **Бороплюсу 0,5–1,5 л/га** за одне внесення в фізіологічно критичні фази.

На основі досліджень Інституту цукрових буряків НААНУ препарати на хелатній основі краще вносити у період змикання рослин у міжряддях і за 30 днів до збирання коренеплодів. Слід пам'ятати, що найбільш висока ефективність застосування добрив, які в своєму складі містять мікроелементи, як правило, спостерігається при високій забезпеченості рослин основними елементами живлення – азотом, фосфором, калієм, кальцієм. Однак, надмірний вміст кальцію у ґрунті знижує засвоєння рослинами магнію, калію, фосфору та мікроелементів: бору, марганцю, заліза, цинку, що потрібно враховувати при внесенні мікроелементів на карбонатних ґрунтах.

Доцільно використовувати позакореневе підживлення буряків мікродобривами з одночасним внесенням засобів захисту рослин.

У другій половині вегетації надземна частина рослин цукрових буряків уражується великою кількістю хвороб інфекційного походження. Найбільш поширені і шкодочинні такі хвороби: церкоспороз (*Cercospora beticola*), борошниста роса (*Erysiphe batea*), пероноспороз (*Peronospora sparsa*), вірусні хвороби, парша (див. вип. № 3, червень 2010 р). Урожайність цукрових буряків під їх впливом знижується на 20–40 %, а в окремі роки значно більше. Різноманіття хвороб, їх поширеність та шкодочинність зумовлюють існування широкого асортименту відповідних препаратів.

Однією з найпоширеніших плямистостей листя є церкоспороз, зустрічається майже у всіх бурякосійних областях України на цукрових, кормових та столових буряках. Жарка та посушлива погода, яка дошкуляла більшу половину травня-червня змінилася на більш прохолодну з випаданнями опадів зливого характеру, що сприяє розвитку та розповсюдженню різноманітних захворювань цукрових буряків. На початок липня хворобами охоплено 22–100% площ посівів цукрових буряків переважно в Лісостепу й Поліссі. ТОВ «Агроскоп Україна» пропонує широкий спектр фунгіцидів проти вищезгаданих хвороб.

Це, насамперед, фунгіциди із групи триазолів: **1. Замір 400**, в.е. містить 133 г/л тебуконазолу + 267 г/л прохлоразу, системний фунгіцид. Препарат діє на рослини шляхом прямого пригнічування початкових продуктів еро-стиролу в патогенних збудниках. Норма внесення 0,75–1,0

л/га, захисна дія триває від 14 до 30днів. **2. Альго Супер**, к.е. містить 80 г/л ципроконазолу + 250 г/л пропіконазолу. Норма внесення 0,5 л/га. **3. Амістар Екстра**, к.е. містить 80 г/л ципроконазолу + 200 г/л азоксістробіну. Норма внесення 0,5–0,75 л/га. **4. Рекс Дуо**, к.е. містить 187 г/л епоксіконазолу + 310 г/л тіофанат-метилу, системний фунгіцид. Норма внесення 0,4–0,6 л/га. **5. Імпакт 25 SC**, к.с. містить 250 г/л флутриафолу – наймобільніша з групи триазолів. Норма внесення 0,25 л/га. **6. Абакус**, мк.е. містить 62,5 г/л піраклостробіну + 62,1 г/л епоксіназолу, системний і трансламінарний фунгіцид. Норма внесення 1,25–1,50 л/га. **7. Дезорал**, к.с. містить 500 г/л карбендазіму. Норма внесення 0,3–0,5 л/га. **8. Фалькон**, к.е. містить 167 г/л + 43 г/л триадеменулу + 250 г/л спіроксаміну, ефективний трикомпонентний системний фунгіцид. Норма внесення 0,6–0,8 л/га. **9. Аканто Плюс**, к.с. містить 200 г/л піноксістробіну + 80 г/л ципроконазолу. Норма внесення 0,5–0,75 л/га.

Найбільш раціонально є поєднання підживлення разом із внесенням фунгіцидів. Робочі розчини макро- й мікродобрив треба готувати безпосередньо перед їхнім застосуванням. Рекомендується розчиняти добрива у воді з температурою 15–20°C. Позакореневе підживлення цукрових буряків слід проводити в ясну (недощову) погоду, за температури повітря 10–25°C (вранці до 10 год або у вечірній і нічний час після 18–19 год), коли випаровування відносно слабке й поживний розчин, нанесений на листову поверхню рослин, випаровується досить повільно, що сприяє ефективному поглинанню ними поживних речовин. Вечірня або ранкова роса на ефективність підживлення не впливає. Температура води для приготування робочого

розчину має бути рівна температурі довкілля (заборонено виконувати обробку холодною водою, набраною безпосередньо з колодязя або свердловини, оскільки можливий термічний шок для рослин, який сприяє розвитку хвороб, призупиненню росту рослини і їх загибелі).

Треба, щоб під час обприскування поживним розчином листки цукрових буряків були в стані повного тургору (клітини наповнені водою). Норма внесення робочої рідини наземною технікою повинна становити не менше 250 л/га. За внесення менше 250 л/га є ризик отримати надмірно високу концентрацію елементів живлення у воді, що може призвести до опіків листків або недостатньої розчинності добрив. Найбільш оптимальною нормою внесення є 300–350 л/га.

Таким чином сільськогосподарським виробникам в умовах 2011 року рекомендовано проводити підживлення цукрових буряків разом із внесенням фунгіцидів. У перше обприскування вносити **PROLIQ kombi** нормою 2 л/га + фунгіцид, у друге обприскування – **PROLIQ kombi** (2 л/га), **(PROLIQ N bor)+** фунгіцид. Або перше обприскування **Плантафол 20-20-20** (2 кг/га)+ фунгіцид, друге обприскування – **Плантафол 15-15-45** (2кг/ га) + фунгіцид. Якщо внесення проводити одне то норму PROLIQ і Плантафол збільшують до 3,0 л/га.

Анішин С.Л., заст. нач. відділу технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна» тел. (067) 503-15-79

Ременюк Ю.О., продукт менеджер технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна», кандидат с/г наук, тел. (067) 693-00-51

СВОЄЧАСНЕ ЗБИРАННЯ СОЇ – ЗАПОРУКА ОТРИМАННЯ ЯКІСНОГО ВРОЖАЮ

Завершальний і надзвичайно важливим етапом у вирощуванні сої є своєчасне ретельне проведення збирання, правильна організація проміжного складування та доочищення зібраного врожаю, а за потреби і сушіння зерна.

Чим вищий врожай насіння сої, тим більше потрібно приділяти уваги його правильному збиранні та зберіганню. Використовуючи погано налаштований ком-

байн можливо досить легко втратити близько 10-15% врожаю, а при затримці збирання на декілька днів ще 3-4%.

Раннє збирання також спричинює певні труднощі. Врожай сої збирають прямим комбайнуванням при повній стиглості – листя вже опало і боби сухі, побурілі стебла і боби, відокремлення твердого насіння від ступок.

Можливо починати збирання при вологості зерна сої нижче 15-16%, а бажано збирати при оптимальній вологості від 12-14%.

Якщо вологість насіння нижча 12%, краще взагалі призупинити збирання врожаю, щоб звести до мінімуму розтріскування зерна і пошкодження його оболонки, особливо якщо розмова йде про сою, що вирощується для посіву.

Переваги раннього збирання сої полягає в меншому виляганні посівів від сильних вітрів, гнитті стебла, нижчій вірогідності, що поля перезволожаться і це не дасть можливості або затримає збирання врожаю, а також меншому осипанню насіння.

Щоб зібрати більший врожай з найменшими втратами, потрібно починати збирання безпосередньо перед початком оптимального періоду. Негативний момент раннього збирання можна назвати вірогідність додаткового пошкодження зерна. Також це потребує більше енергії для його сушіння.

Втрати можливо умовно поділити на втрати перед збирання та під час збирання.

На втрати перед збиранням великий вплив мають фактори погоди, часу збирання і різноманіття сортів. Найкращий спосіб звести втрати до мінімуму - це вирощувати сорти, стійкі до осипання. Наступним кроком до зменшення втрат при збиранні – починати збирання як можна раніше, після того як вологість насіння знизилася до 15-16%. Слід відмітити, що можливо збирати сою із більш високим вмістом вологи, але насіння потребуватиме додаткового сушіння. Соя, яка висušена гарячим повітрям, дуже часто піддається процесу розщеплення перикарпію, який в свою чергу може впливати на схожість, а отже ринкову вартість насіння.

Додатковий шлях зниження втрат є вирощування сортів сої з різним періодом дозрівання (групи стиглості). Чим довше зерно знаходиться на полі після досягнення збиральної вологості тим більша вірогідність його висипання. Ця небезпека зростає якщо посіви сої піддаються впливу вологих та сухих періодів, із-за випадання роси вночі чи зміни дощової погоди сухою при

низькій вологості.

Одним із шляхів запобіганню осипання зерна є застосування принципово нового препарату Нью Філім 17. Це натуральний передзбиральний препарат, що мінімізує розтріскування стручків, сприяє накопиченню олії в насінні, підвищує їх якість та суттєво знижує передзбиральну вологість. Застосовується за 3-4 тижні до збирання в нормі 0,7-1,0 л/га.

Втрата вологи сої після дозрівання може відбуватися дуже швидко, так у вологих регіонах вміст во-

логи може змінюватися на 3-4% в день.

Під час збирання втрати врожаю можуть бути із-за висипання зерен із бобів, пошкоджених ножами жатки, боби що залишилися нижче зрізу на стеблах, боби що залишилися на полеглих рослинах, та ті що не попали в комбайн.

Важливе значення для зниження втрат насіння сої є висота кріплення нижніх стручків. Норма висіву також впливає на втрати. Так, висока норма висіву може привести до того, що тонкі і слабкі стебла будуть нестійкі до вилягання.

З іншої сторони, низька норма висіву відображається на високі кріплення нижнього боба – вони ростуть нижче, а також виростають великі відростки (гілки), що гірше зрізуються жаткою. При оптимальній нормі висіву боби ростуть дещо вище, це зменшує втрати

при збиранні.

За даними ряду наукових установ, ширина міжрядь також впливає на втрату врожаю, вузькі міжряддя, як правило знижують втрати. Однією з причин чому втрати при вузькорядному посіві, втрати нижчі, є те, що поверхня ґрунту між вузькими рядами більш рівна, а також нижні боби ростуть вище над землею і соя дозріває однаково та одночасно.

При запізненні з збиранням боби розтріскуються, а вологість насіння знову зростає. Щоб прискорити досягання пізньостиглих сортів, а в холодні роки і середньостиглих, застосовують десиканти (Баста, 14% в. р. з нормою 2,0 л/га, Реглон Супер, 15% в.р.к. – 2,0-3,0 л/га).

Десикацію проводять також для підсушування насіння або при пізньому забур'яненні. Як правило посіви визрівають без використання десикантів. Для низьких втрат бобів важливо не перевищувати висоти зрізу більше ніж на 7-8 см від землі. При вищому зрізі втрачаються нижні боби, що, як правило, є найбільш врожайними. Тривале зберігання бобів сої можливе при їх відносній вологості не вище за 11%.

Отже, набутий досвід в науці та виробництві підтверджує, що своєчасне збирання посівів сої є важливим елементом технології вирощування та відіграє значну роль в отриманні значних врожаїв високоякісного насіння культури.

Дем'яненко В.В, продукт-менеджер відділу технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна» тел. (067) 446-45-28

ЯК НЕ ПОМИЛИТИСЯ З ПІДБОРОМ ГІБРИДІВ ОЗИМОГО РІПАКУ ДЛЯ ПОСІВУ

Насіння озимого ріпаку в широкому асортименті представлено на українському ринку від різних селекційних компаній. Для вітчизняного виробника в сезон посіву належить не проста задача вибрати насіння, яке виправдало б його очікування до високого врожаю.

В більшості випадків орієнтиром служать особисті вподобання модним брендом, сусідське поле з гарними посівами, застольна бесіда з друзями, враження від Дня Поля. Але чи завжди такий вибір буває виправданим?

Прикладом може бути 2011 р, коли суха весна, сурова зима та пізня суха весна внесли значне корегування в плани на урожай. Здавалося б ситуація типова для більшості виробників, за винятком підприємств,

Вітчизняний сорт

Гібрид Вектра

яким пощастило отримати ранній осінній та рясний весняний дощ на посівах ріпаку. Та насправді аналіз стану демонстраційних ділянок, результатів збирання виробничих посівів ріпаку гібридів різних селекційних компаній, показують що між ними в однакових умовах може існувати значна різниця в урожайності. Наскільки така різниця обґрунтована та закономірна?

Візьмемо осінній розвиток ріпаків в 2010 р. Для багатьох природних зон погодні умови склалися з запізненням строків посіву через відсутність вологи. Враховуючи, що для формування рослини для перезимівлі потрібно не менше двох місяців, тоді як при пізніх строках посіву збільшується ризик послабленого розвитку ріпаку та його загибелі. Для таких строків посіву сорти практично не придатні через обмежені темпи осіннього розвитку. Серед гібридів також є свої відмінності, які проявляються в повільніших темпах розвитку деяких з них. Такі гібриди значно краще використовувати для ранніх або надранніх строків, що на сьогодні є актуальним питанням особливо в північній зоні вирощування ріпаку, де вже нікого не здивує датаю посіву 25 липня - 1 серпня. Але при потребі гібридів з над швидким розвитком восени, що за умов останніх трьох років з посушливою осінню стало надзвичайно важливим, вибір в асортименті компаній значно менший і тут помилка може обійтися занадто дорого.

В асортименті гібридів від німецької компанії Рапс Гбр з 30 річним досвідом селекційної роботи попо-

вилася лінійка, до яких ввійшли абсолютно нові гібриди з властивостями для ранніх (до 1 серпня) та для пізніх строків посіву (після 20 вересня). Раніше компанія запропонувала українським товаровиробникам надзвичайно високостійкі до стресів гібриди, серед яких найбільше виділяється ранньостигла Вектра. В умовах 2011 р в регіонах з нестачею вологи, весняними заморозками, посухою під час цвітіння гібрид показав себе як найкраще. Так на богарі на півдні Херсонської області в деяких підприємствах був сформований врожай під 40 ц/га. Такий же рівень врожайності був отриманий на богарі в Криму. Подібний рівень в умовах цього року був досягнутий на Миколаївщині, ще більш високий в Черкащині, Вінниччині, Хмельниччині та інших областях. Такий результат обґрунтований високим генетичним потенціалом Вектри, який виражається високою зимостійкістю гібриду, придатністю до мінімальних технологій, швидким осіннім стартом, надраннім відростанням весною, економічністю щодо удобрення, високим рівнем врожайності на рівні 6 т/га в виробничих умовах. То ж маючи такий перелік властивостей, Вектра може забезпечувати стабільний врожай в усіх зонах вирощування.

В 2012 році компанія планує запропонувати на ринку України Вектру КЛ, як стійку до Нопасарану. Але це в майбутньому.

На сьогодні велику увагу привертає середньоранній гібрид Багіра. Випробування показали, що він однозначно кращий для пізніх строків посіву. Завдяки властивості швидкого старту, Багіра за короткий час встигає сформувати потужний корінь, та розвинену розетку, забезпечуючи тим самим перезимівлю ріпаку в сурових зимових умовах. На нашу думку, Багіра особливо повинна користуватися попитом в великих агроформуваннях, які через великі площі часто не в змозі закінчити посівну вчасно, збільшуючи ризик загибелі посівів в умовах ранньої зими. Поза цим Багіра вирізняється посухостійкістю, зимостійкістю та забезпечує високу продуктивність понад 6 т/га товарного зерна.

Для тих господарств, де особливо важлива властивість толерантності до ранніх строків посіву, в нагоді стане новинка від Рапс Гбр – гібрид Брентано. Гібрид відноситься до групи середньопізніх, що забезпечує високий потенціал урожайності, але дозволяє сіяти до початку серпня без загрози переростання. Загалом, для зони достатнього зволоження гібриди пізньої групи часто ма-

Гібрид Мерано

Французький гібрид

Гібрид Багіра в порівнянні з сортом КВС

ють переваги через більший період часу для формування врожаю та менший ризик попадання під весняні заморозки через більш пізні відростання. До пізньої групи також відноситься гібрид Мерано. Як пізньостиглий, він мав переваги в багатьох регіонах України по урожайності. Пізні гібриди в структурі посіву дозволяють зменшення наван-

таження на збиральну техніку.

Для виробників, які працюють з озимим ріпаком на протязі довгого періоду, добре відомо, що культура чутлива до деяких захворювань, які можуть значно обмежити урожайність. Особливо це стосується фомозу. Це підступна хвороба через високу швидкість розповсюдження від джерел інфекції та значний вплив на урожайність. Безумовно, хімічний контроль хвороби ефективний, але не діє на 100%. До того ж іноді господарства просто не встигають вчасно проконтролювати хворобу. В такому випадку буде в нагоді пропозиція від Рапс Гбр – гібрид Фінесс, толерантний до фомозу. Завдяки стійкості до фомозу, Фінесс забезпечує високу урожайність в господарствах з високою насиченістю сівозміни ріпаком.

Тож вибір гібриду не проста справа. І потребує зваженого підходу, враховуючи всі за та проти в технології та погодних умовах, що складаються на час посіву. Однозначно, не маючи можливості передбачити зарання всіх примхи погоди, потрібно сіяти декілька гібридів з різними строками стиглості та іншими сортовими ознаками, які забезпечать стабільний урожай посівів попри всі негаразди.

Анішин С.Л., заст. нач. відділу технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна»
тел. (067) 503-15-79

ЯК ЗМЕНШИТИ РИЗИК ЗАГИБЕЛІ ПОСІВІВ ОЗИМОГО РІПАКУ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ВЕСНЯНОЇ ВЕГЕТАЦІЇ

Ріпак з ознаками фомозу та коренем сформованим в щільному ґрунті

Озимий ріпак відноситься до групи найприбутковіших культур, який дозволяє як найраніше отримати грошові надходження. Для прикладу гібрид Багіра від Рапс Гбр забезпечив в 2011 р. по деяких господарствах південного Лісостепу урожайність на рівні 35 ц/га. При загальних витратах на 1 га 4 000 грн., та ціні за тону товарного насіння 4 000 грн, чистий прибуток склав 10 000 грн. або 1 млн. грн з 100 га. посівів. Поза цим, озимий ріпак є одним з найкращих попередників для озимих зернових.

Для отримання гарантованих результатів необхідно забезпечити високу зимостійкість ріпаку. Що для цього потрібно? Виробник повинен досягти формування компактною не перерослої рослини з потужним ко-

рнем, розвиненим листовим апаратом, та що особливо важливо, з високою концентрацією на клітинному рівні, вуглеводів та інших пластичних речовин.

На нашу думку потрібно мінімізувати основні негативні чинники, які погіршують прогноз виживання під час перезимівлі. До таких чинників відносяться попередник, підготовка ґрунту до посіву, рослинні рештки, забезпечення поживними речовинами та мікродобривами, строки та густина посіву, хвороби, шкідники, бур'яни, регулятори росту та кріопротектори.

Для посіву озимого ріпаку вибір попередників обмежений строками збирання останніх. Кращими, особливо для Півдня є чорний пар, напівпар та горох. Традиційно ріпак сіють після озимого ячменю та пшениці, але останні через значну кількість рослинних решток, більш пізні строки збирання, та падалицю можуть негативно впливати на осінній розвиток ріпаку.

Завжди вважалось, що класикою основного обробітку ґрунту під ріпак є оранка. Така закономірність обґрунтована необхідністю рихлого ґрунту для швидкого розвитку кореневої системи, яка в кращі роки може досягати 1,5 м. та більше в довжину. Але посушлива осінь останніми роками вплинула на необхідність використання вологозберігаючих технологій, до яких відноситься обробка дисковими знаряддями, використання чизеля та посів по стерні спеціальними знаряддями. На нашу думку вибір способу основного обробітку ґрунту залежить як від запасів вологи, так і його щільність. Для ґрунтів, в яких на глибині 25-30 см щільність не більше 1,1-1,3 г/см³, застосування мінімальних та нульових технологій не буде мати негативного впливу на розвиток кореневої системи. Там де щільність складає 1,4-1,6 г/см³ та більше, використання

Гібрид Brentano - потужний корінь

поверхневого обробітку може значно обмежити ріст кореня в глибину та вплинути на якість осіннього розвитку. Для визначення щільності використовуються щільноміри або так звані пенетрометри. На практиці, щільні ґрунти можуть на 30-40% зменшувати урожайність товарного насіння ріпаку, тому використання оранки або чизеля буде в такому випадку бажаним.

Рослинні рештки можуть значно обмежити осінній розвиток та підготовку до зими рослин ріпаку. Під їх впливом рослини обмежуються в волозі, азотному живленні, контакті з ґрунтом. Виробнику потрібно досягти якісного подрібнення соломи та рівномірно розподілення рослинних решток на полі. Особливо потрібно берегтися утворенню солом'яних матраців, які представляють серйозну загрозу як утворенню сходів, так і осінньому розвитку.

Так як для розкладання соломи потрібен азот, який забезпечує мікробіологічну активність, потрібно на 1 га поля після збирання внести додатково 30-40 кг азоту в д.р. Інакше рослини ріпаку з восени будуть відчувати сильний брак азоту та мати послаблений розвиток. Було б правильним на полях зернових, які будуть служити попередником для ріпаку, обов'язково застосовувати ретарданти, які на 15-20% зменшують кількість соломи. В випадку, коли кількість соломи значна, час до посіву обмежений, осінь суха, необхідно звільнити поле від рослинних решток, які можна використати на паливні брикети або для потреб тваринництва.

Для осіннього розвитку ріпаку активно використовує азот, фосфор, калій, сірку, бор, марганець, цинк, мідь. Як що макроелементи необхідні для наростання маси листя та кореня, то мікроелементи для пришвидшення проходження фенофаз, закладки продуктивних елементів та активного накопичення цукрів, амінокислот, білків та вітамінів. Тому не потрібно боятися активного використання добрив під ріпак восени. Навпаки, 30-40 кг азоту в д.р. озимий ріпак вносить з 1 га за осінній період. А для формування потужного кореня, рослини вимагають доступний фосфор та калій. Мікроелементи під ріпак потрібні в значно менших кількостях, але їх роль вочевидь не менш важлива. Їх брак буде особливо відчутний на ґрунтах з рН меншим або більшим, ніж 6,5-7; посушливій осені, різких перепадах температур, короткому без морозному періоду. Швидкою та ефективною дією для листових підживлень володіють комбіновані мікродобрива на основі суспензій німецького виробництва від Проферт Технологі: Пролік N бор та Пролік Комбі; борні Бороплюс (Валагро, Італія) та Солубор (Боракс, США); водорозчинні комбіновані комплекси Майстер 20-20-20, Майстер 18-18-18, Плантафол 20-20-20, Плантафол 10-54-10, Плантафол 5-15-45 від (Валагро,

Італія) та інші. Під їх впливом покращується перезимівля, опір весняним заморозкам та урожайність.

Строки та густина посіву надзвичайно важливі для ріпаку. І ми звертаємо увагу, що вони специфічні для кожної зони та умов, що склалися на період посіву. Тому вимагайте більше консультацій від менеджерів, які вас супроводжують. Але основними правилами залишаються, що сіяти треба тоді, коли є волога для отримання дружних сходів та дотримання рекомендованої селекціонером густини посіву. Остання в більшості випадків для гібридів від Рапс Гбр складає для ранніх строків 30-40 рослин на м², для оптимальних 45-50 рослин на м² та 50-60 рослин на м² для пізніх строків посіву.

Шкідники можуть суттєво зменшити восени густину посіву або кількість листової маси (як ріпаківий трач), або ушкоджувати рослини на рівні кореневої шийки (як чорний барид). Хвороби ослаблюють рослини, зменшують листову поверхню, закладають проблеми загибелі під сніговим покривом як листя так і точки росту. Бур'яни, в тому числі падалиця зернових, складний негативний чинник через надзвичайну конкуренцію з слабозвиненими рослинами ріпаку за світло, вологу, поживу. Тому на контроль шкідників, хвороб, бур'янів звертати уваги не тільки потрібно, але надзвичайно необхідно.

Важливо знати, що Європа ніколи б не мала такої високої середньої урожайності, як би активно не застосовувала на посівах озимого ріпаку восени та весною фунгіцидів з ефектом гальмування росту листя та стебла. На сьогодні такий ефект забезпечують фунгіциди на основі діючих речовин: тебуконазолу, метконазолу, ціпроконазолу, паклобутразолу. Надійно працюють Фолікур, Тілмор, Карамба, Замір, Імпера Голд, Оріус та інші. Фунгіциди потрібно застосовувати не чекаючи виникнення проблеми – переростання, а в оптимальні строки – фазу 4-5 справжнього листка. Важливо відмітити, що дія фунгіцидів крім гальмуючого ефекту забезпечує збільшення концентрації цукрів в рослині та зменшення вільної води, яка небезпечна через ризик утворення крижинок в клітинах під час замерзання та подальшої повної загибелі рослин.

Ділянка з застосуванням Карамби

Контроль

Для підвищення концентрації клітинного соку в рослинах ріпаку перед входом в зиму та для впливу на інші чинники успішної перезимівлі існують спеціальні препарати, які відносяться до спеціальної групи кріопротекторів (кріо з латинської-холод, протектор - захист). До таких відносяться Гумістар (Трейдкорп, Більгія) з високим вмістом гумінових та фульвокислот; Терра-Сорб Фоліар (Біоберіка, Іспанія), Мегафол (Валагро, Італія) з високим

вмістом спеціально підібраних амінокислот. Актуальність подібних препаратів там, де відбувається запізнення з осіннім розвитком ріпаку і час для накопичення пластичних речовин, які забезпечують зимостійкість, обмежений. Дослідження підтверджують, що кріопротектори прискорюють роботу генів, які відповідають за підготовку до зими та забезпечують накопичення цукрів та інших речовин в корені та листі. Завдяки цьому рослини збільшують опірність до морозів та значно зменшується процент загибелі під час зимівлі. Зменшується потреба в азоті весною для відновлення листової поверхні та регенерації

зріджених посівів.

Таким чином успішна перезимівля ріпаку багатовекторний фактор, який залежить не стільки від примх природи, як від наших можливостей керувати осіннім розвитком рослин та сприяти їх активній підготовці до зими.

Анішин С.Л., заст. нач. відділу технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна» тел. (067) 503-15-79

ПРОТРУЙНИКИ НА ОЗИМИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУРАХ

Перед сівбою та під час її проведення приймається і здійснюється ціла низка відповідальних рішень, що визначають фітосанітарний стан агроценозу та здоров'я озимої пшениці на весь період її вегетації. Фактично виконання кожної з операцій осіннього комплексу робіт може і повинно мати захисну спрямованість.

Заражене насіння – одне з головних джерел інфекції для розвитку видів сажкових, корневих і стеблових гнилей пшениці, ячменю, кукурудзи та інших стратегічно важливих сільськогосподарських культур.

Твердження ж, що будь-яку хворобу простіше попередити, ніж лікувати, - спростувати неможливо, тому думка про те, що найбільш надійним та ефективним методом попередження розвитку захворювання є передпосівне протруєння насіння фунгіцидними препаратами, практично не може викликати сумнівів.

Цьогорічний осінній захист озимої пшениці від шкідників та хвороб має свої особливості. Насамперед, це пов'язано з ризиками погіршення якості насіння, отриманого в цьому році, та фітосанітарного стану полів через тривале збирання врожаю з еколого-економічно вмотивованою потребою зменшення кількості операцій з підготовки ґрунту, перенасиченістю сівозмін зерновими або технічними культурами тощо. Ясно, що корективи в здійсненні заходів інтегрованої системи захисту вносять умови.

Особливої уваги потребує підготовка посівного матеріалу. Волога погода під час досягання і збирання врожаю колосових культур сприяла зараженню насіння збудниками пліснявіння та чорного зародку грибами з родів *Alternaria*, *Penicillium*, *Cladosporium*, *Pitium*, *Helminthosporium* і *Fusarium*. Заселеність зерна плісневими грибами та іншою епіфітною мікофлорою відразу ж після збирання нерідко сягала 100%, а зараженість чорним зародком – до 20%. Водночас стислі строки збирання, ретельна доробка насіння, зокрема очищення та просушування його до вологості не вище 13%, зазвичай, уможливили одержання кондиційного посівного матеріалу, зараженість якого патогенною мікофлорою не перевищувала середніх багаторічних показників. Затримка з проведенням рекомендованих заходів доробки зерна нерідко призводить до подальшого його псування, зниження схожості насінневих партій та вартості товарних.

Вибір протруйника насіння слід проводити з урахуванням спектра його фунгіцидної активності та видового складу збудників хвороб, який визначається за апробації насінневих посівів і за результатами фітоекспертизи насіння. В умовах цієї посівної кампанії, з огляду на по-

всюдний багатовидовий склад насінневої, ґрунтової і летюча сажка на пшениці

аерогенної інфекції, найдоцільнішим є застосування препаратів широкого фунгітоксичної дії.

Високий захист від пліснявіння, сажкових хвороб, корневих гнилей, плямистостей сходів поєднують комбіновані препарати:

Оріус Універсал 7,5 % т.к.с. – 1,75 - 2 л/т, Сертікор 5 % т.к.с. – 0,75 - 1 л/т, Максим 2,5 % т.к.с. – 1,5 л/т, Ламардор 40 % т.к.с., - 0,15-0,2 л/т, Максим Стар 2,5 % т.к.с., - 1,5 л/т, Вінцит 5% к.с. – 1,5

- 2 л/т, Вінцит Форте 7,75 % к.с. – 1 – 1,25 л/т, Іншур Перформ 12% к.с – 0,5 л/т, Кінто Дуо 8% к.с. – 2 - 2,5 л/т, та інші. Особливо доцільно використання таких протруйників у посівах первинних ланок насінництва. У посівах більш віддалених репродукцій можна застосовувати з сучасного надзвичайно широкого асортименту протруйників, дозволених до використання в Україні, інший препарат виробництва фірм, яким довіряє користувач. Кожна група препаратів має свій спектр дії на шкідливі організми, різний механізм і характер дії, тому при виборі протруйників необхідно звернути увагу, проти яких збудників хвороб треба їх застосовувати. Препарати системної дії: **Вінцит 5 % к.с., Вінцит Форте 7,75 % к.с., Раксіл Ультра 12 % т.к.с., Ламардор 40 % т.к.с., Іншур Перформ 12 % к.с** проявляють ефективність проти усіх видів сажки на зернових. Проти грибів роду *Fusarium* (сюди входить і збудник снігової плісняви) на зернових культурах широко використовують такі протруйники: **Ламардор 40 % т.к.с., Максим 2,5 % т.к.с., Максим Стар 2,5% т.к.с., Оріус Універсал 7,5 % т.к.с.** Слід зазначити, що за високого рівня заспорення насіння пшениці та ячменю інфекцією сажкових, лише **Ламардор 40% т.к.с., - 0,15-0,2 л/т та Раксіл Ультра 12 % т.к.с.** мали абсолютну ефективність, тобто повністю блокували інфекцію, що актуально в умовах Півдня України на озимій пшениці, де основною хворобою є тверда сажка та широко розповсюджені фузаріозна і гельмінтоспоріозна кореневі гнилі.

№	Препарат	Виробник	Діюча речовина	Норма вилітати, л/т		Хвороби			Комплексе шкідників на зернових культурах									
				мін	макс	Сажки	Кореневі гнилі			Пліснявіння насіння	Снігова пліснява							
							тверда	летюча				гельмінтоспоріозна	перко-спорелоз					
1	Ламардор 40% т.к.с.	Bayer CropScience	протіконазол, 250 г/л + тебуконазол, 150 г/л	0,15	0,2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових культурах
2	Вінцит Форте 7,75% к.с.	Chemnova	флутриафол, 37,5 г/л + тіабендазол, 25 г/л + імазаліл, 15 г/л	1	1,25	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових культурах
3	Кінто Дуо 8% к.с.	BASF	третриконазол, 20 г/л + прохлораз, 60 г/л	2	2,5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
4	Раксіл Ультра 12 % т.к.с.	Bayer CropScience	тебуконазол, 120 г/л	0,2	0,25	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
5	Максим 2,5% т.к.с.	Syngenta	флудіоксоніл	0,75	1,5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
6	Максим Стар 2,5 % т.к.с.	Syngenta	флудіоксоніл 18,75г/л + ципроконазол, 25г/л	1	2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
7	Оріус Універсал 7,5 % т.к.с.	Makteshim	Тебуконазол 15 г/л + Проклораз 60г/л	1,75	2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
8	Вінцит 5 % к.с.	Chemnova	флутриафол, 25 г/л + тіабендазол, 25 г/л	1,5	2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
9	Іншур Перформ 12% к.с.	BASF	Піраклостробін 40г/л + трітіконазол 80г/л	0,5	0,55	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
10	Сертікор 5% т.к.с. червоний	Syngenta	Металаксил 20г/л + тебуконазол 30г/л	0,75	1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
11	Селест Топ 31,25 % т.к.с.	Syngenta	Тіаметоксам 262,5г/л + флудіоксоніл 25 г/л + дифеноконазол 25г/л	1,3	1,5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
12	Юнта Квадро 37,2 % т.к.с.	Bayer CropScience	Клопіанідин 166г/л + імідаклопрід 166г/л + Протіконазол 33,3г/л + тебуконазол 6,7г/л	1,5	1,6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
13	Круїзер 35 % т.к.с.	Syngenta	Тіаметоксам, 350 г/л	0,4	0,5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
14	Гаучо 70 % з.п.	Bayer CropScience	Імідаклопрід 700 г/кг	0,25	0,5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.
15	Сідоприд 60 % т.к.с.	Makteshim	Імідаклопрід 600г/кг	0,85	1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	Комплексе шкідників на зернових.

Що стосується впливу протруйників на біологічні показники посівного матеріалу, то в даному випадку відмічено різну дію препаратів на довжину проростка, довжину колюптіле, довжину первинних корінців. Такі особливості дії протруйників (Ламардор, Раксіл Ультра) слід враховувати і в міру застосовувати на практиці.

фузаріозна
коренева гниль

Важливо дотримуватися науково обґрунтованих норм витрати протруйників. За їхнього зменшення не досягається повне оздоровлення, а завищення призводить до зниження схожості насіння через утворення аномальних проростків, не здатних до подальшого розвитку. З часом вони можуть загинути. Протруєння, зокрема завищеними нормами протруйників, небезпечно для травмованого насіння: воно може не зійти. Щоправда, в цьому є свій позитив, оскільки травмоване насіння не завжди здатне забезпечити появу здорової рослини.

Для необхідності сучасного захисту зернових створено і зареєстровано з 2010 року в Україні новітні інсекто-фунгіцидні протруйники. Селест Топ 31,25% т. к. с., (препарат має в своєму складі інсектицид та два фунгіциди), таким чином, препарат з нормою 1,3-1,5 л/г надійно захищає насіння і сходи від сажкових грибів, корневих гнилей та пошкоджень шкідниками, що є дуже важливим за посіву по стерньових попередниках. Завдяки поєднанню у складі препарату фунгіцидних діючих речовин із різним механізмом і тривалістю дії, за ефективністю щодо збудників фузаріозних та гельмінтоспоріозних корневих гнилей Селест Топ не поступається кращим фунгіцидним протруйникам, має високу винищувальну дію на пітіум та снігову плісняву. Стівідсотково знімає сажкову інфекцію, що робить його універсальним у застосуванні. Серед інших можливо-

стей, найважливішою є застосування Селест Топ 31,25% т.к.с., як профілактичного захисту проти вірусів. Головним чином, зараження посівів озимої пшениці вірусами відбувається восени, тому саме цей препарат забезпечує якісний і ефективний контроль комах-переносників незалежно від погодних умов та технічних можливостей.

Юнта Квадро 37,2 % т.к.с. (інсекто-фунгіцидний протруйник, що складається з чотирьох діючих речовин), який характеризується високою ефективністю проти збудників корневих гнилей (фузаріозна, гельмінтоспоріозна), ефективність у обмеженні розвитку грибів роду Пітіум (актуальна проблема на зернових останніми роками). Препарат має високий інсектицидний ефект в нормі 1,5-1,6 л., повністю знімає шкідливу дію на проростки від совки озимої, хлібного туруна та злакових мух. Така ефективність дає можливість за застосування Юнта Квадро досить успішно вирощувати озиму пшеницю та ячмінь навіть по стерньовим попередникам, що, як відомо, за звичайних умов, є майже неможливим. Крім ефективності в боротьбі з інфекціями та шкідливими комахами, препарат має стимулюючу дію на проростки та росторегулюючий ефект на вегетуючі рослини. Цей показник є важливим за екстремальних погодних умов.

Проблема захисту рослин від багатьох хвороб значною мірою, вирішується вирощуванням стійких сортів. Висіваючи сорт, не внесений у Державний Реєстр для відповідної зони вирощування, виробник зерна наражається на ризик відсутності його адаптивної реакції до наших умов, зокрема підвищеної сприйнятливості до хвороб.

Протруєння можна вважати екологічно прийнятним способом хімічного захисту, який відповідає критеріям охорони навколишнього середовища, бо невелика кількість препарату наноситься найближче до тих організмів, проти яких його використовують.

Григоренко Я.В, продукт-менеджер
відділу технологічного консалтингу
ТОВ «Агроскоп Україна»
тел. (067) 402-85-09

ПРОФІЛАКТИКА ВІРУСНИХ ХВОРОБ НА ОЗИМІЙ ПШЕНИЦІ В ОСІННІЙ ПЕРІОД.

Фітосанітарний стан озимих культур восени точного року цілком залежатиме від агрокліматичних умов вегетації й по різному складатиметься в ґрунтово-кліматичних зонах країни. Основне завдання аграріїв в цей період полягає у формуванні оптимальної густоти та зимостійкості рослин озимих зернових культур під урожай 2012 року.

Шкідливі комахи, хвороби та бур'яни спроможні зіграти негативну роль у вищезазначеному процесі, зокрема в посівах ранніх строків сівби за теплої затишної осінньої вегетації. На ранніх сходах озимих культур повсюди наймовірніше виникнення вогнищ розмноження злакових мух, зокрема шведських, гессенської, пшеничної (чорної злакової), зеленоочки, які пошкоджуватимуть рослини та опомізи пшеничної і озимої мух, що заселяють озимі сходи, відкладаючи у ґрунт яйця, з яких навесні виплоджуватимуться личинки і харчуватись озиминою. Шведські (вівсяна та ячмінна) і пшенична (чорна злако-

ва) мухи заселяють переважно слабо розкущені рослини на добре прогрітих ґрунтах. Окрім мух, сходи озимих зернових заселятимуть також сисні комахи (попелиці та цикадки). Шкідлива дія попелиць зумовлена висмоктанням поживних речовин з рослин, що пригнічує їх ріст і розвиток, а також токсичною дією слини, яка вводиться комахою в рослини під час харчування. Виділення попелиць порушують фотосинтез та є живильним середовищем сапрофітних мікроорганізмів. А головне, попелиці – переносники вірусних хвороб типу мозаїк та карликовості.

Цикадка смугаста Цикадка темна

За теплої затишної осені уможливіється пошкодження сходів озимини цикадками. За численних уколів ними

висмоктуються поживні речовини, листки знебарвлюються, що пригнічує розвиток і може призвести до загибелі рослин. Жовтувато – фіолетове забарвлення листків сходів озимини – характерна ознака пошкоджень цикадками. Цикадки – переносники вірусних хвороб рослин типу мозаїки. З огляду на значне поширення останнім часом на пшениці вірусу жовтої карликовості ячменю актуальним є захист посівів від його переносників – злакових попелиць. За умов теплої і тривалої осені значної чисельності можуть набирати також цикадки. Значною мірою потреба у хімічному захисті пшениці від цих сисних шкідників зумовлена також їхньою безпосередньою шкідливістю внаслідок висмоктання поживних речовин, сприяння поширенню борошнистої роси та зниження зимостійкості. За чисельності попелиць 100 – 150 особин/м², цикадок 50 – 150 особин/м² добре розвиненні посіви обробляють такими інсектицидами: Актара 25% в. г. – 0,1 – 0,14 кг/га, Бі-58 новий 40% к.е. – 1,5л/га, Данадім стабільний 40% к.е. – 1,5л/га, Пірінекс Супер 42 % к.е. – 0,8 – 1 л/га, Діазол 60% в. е. – 1,5л/га, Карате Зіон 5% м. к. с – 0,3л/га, Фастак 10% к. е. – 0,3л/га, Суперкілл 44% к. е. – 0,8 – 1 л/га, Конект 11,25% к. с. – 0,5л/га, Конфідор 20 % в. р. к. – 0,25л/га, Протеус 11% м. д. – 0,75 л/га, або іншими системними чи фосфорорганічними інсектицидами. Ці самі препарати рекомендовані також для захисту ранніх посівів пшениці від злакових мух. Хімічний метод боротьби із шкідниками являється основним профілактичним заходом попередження розвитку вірусних хвороб, так як проти них не існує засобів захисту, знищуючи шкідників в осінній період, переносників вірусів, ми вирішуємо питання уникнення вірусних захворювань на озимих зернових культурах. Слід зазначити, що поряд із обприскуванням посівів інсектицидами 2011 році появилася можливість раніше провести профілактичні заходи попередження вірусних

вірус жовтої
полосатої мозаїки

хвороб, в зв'язку з появою на ринку інсекто – фунгіцидних протруйників: Юнта Квадро 32,7 % т. к. с. (1,5 -1,6 л/т), Селест Топ 31,25% т. к. с. (1,3 – 1,5 л/т), інсектицидні протруйники Сідоприд 60 % т. к. с. (0,85 л/т), Круїзер 35 % т. к. с. (0,4 – 0,5 л/т), Гаучо 70 % з. п. (0,25 – 0,5кг/т). При використанні цих протруйників відпадає необхідність проводити інсектицидні обробки, що є доцільно економічним в наш час.

Вірус жовтої
карликовості ячменю
на пшениці

Запобігти шкідливості спеціалізованих шкідників і патогенів можна за допомогою сівозмін. За висіву озимої пшениці після не стерньового попередника істотно обмежується чисельність злакових мух. Помітну захисну роль відіграє маневрування строками сівби залежно від попередників, умов зволоження, сорту, наявних осередків шкідників. Під час вибору строків сівби потрібно зважати на той факт, що злаковими мухами, попелицями, цикадками та іншими шкідниками менше ушкоджуються посіви другої половини оптимальних строків. Вони також більш стійкі проти корневих гнилей, менше уражуються восени борошнистою росою, бурюю іржею, вірусними хворобами.

Метою захисту озимих зернових від вірусних захворювань має бути обмеження чисельності шкідливих організмів до економічно і господарсько невідчутних рівнів. Хімічні обробки слід проводити у відповідності з визначеними економічними порогоми шкідливості. Регулярні обстеження і своєчасний захист озимини попередить ускладнення фітосанітарного стану.

Григоренко Я.В, продукт-менеджер
відділу технологічного консалтингу
ТОВ «Агроскоп Україна»
тел. (067) 402-85-09

ОСІННЄ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗАБУР'ЯНЕНОСТІ НА ПОСІВАХ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ.

Застосування гербіцидів восени – це не новина в Україні та світі. Щодо світового досвіду: в країнах, де вирощують озиму пшеницю, застосування гербіцидів восени є головним агротехнічним заходом.

Збереження вологи, поживних речовин та зняття конкуренції бур'янів – це головні цілі застосування гербіцидів. А ще – що раніше ми забезпечимо культуру, яку вирощуємо, від бур'янів, то якісніші створимо для неї умови для формування високого урожаю. Дуже важливо знищити бур'яни на початку вегетації, на ранній найчутливішій фазі росту озимих зернових. Осіннє внесення гербіцидів забезпечує оптимальний розвиток кореневої системи пшениці, закладається морфотип рослини, що забезпечує максимальну реалізацію генетичного потенціалу урожайності.

Осіннє внесення гербіцидів зменшує відчуження NPK бур'янами, дає змогу раціонально використа-

ти високоартісні мінеральні добрива, підвищити їх ефективність. Вартість мінеральних добрив, що використовуються бур'янами в осінній і весняний період вегетації до внесення гербіциду, незрівняно вища за вартість гербіциду. Бур'яни мають потужнішу кореневу систему, краще за рослини пшениці використовують елементи живлення, вологу, сонячну енергію (затінення), обмежують площу живлення, пригнічують рослини озимої пшениці. Виявляється, удобрюємо більше бур'яни, ніж озиму пшеницю!

Поживні речовини і, особливо, азот за першого весняного підживлення по таломерзлому ґрунті більше використовуються конкурентами. Перше підживлення азотом навесні – це підживлення бур'янів!!! Адже, зазвичай, гербіциди вносять у кінці квітня – на початку травня.

Втрати урожаю від бур'янів, які засмічують посіви озимини з осені можуть сягати до 30%. Крім того, нині збільшилася частка озимого ріпаку в сівозміні,

який є одним із найкращих попередників озимої пшениці, що призвело до засмічення площ падалицею цієї культури, тому у більшості випадків потрібне обов'язкове знищення падалиці відразу після сходів, оскільки ріпак має потужніший стартовий розвиток, ніж пшениця. Знищення падалиці ріпаку аж навесні є технологічною (і особливо фінансовою, через вартість добрив) помилкою.

Відомо, що критичний період для контролю бур'янів – це як правило, ранній період росту культури, починаючи від появи проростків або сходів, коли бур'яни здатні конкурувати з культурою за елементи живлення та вологу. Серед біологічних груп небажаної рослинності в осінній період набули значного поширення коренепаросткові (осот рожевий, осот жовтий) та зимуючі бур'яни (Кучерявець Софії, талабан польовий, мак дикий, ромашка непахуча та інші). Восени ці рослини утворюють добре розвинену кореневу систему, що забезпечує жорстку конкуренцію з озимими культурами за поживні речовини та вологу. Як наслідок у культурних рослин зменшується накопичення цукрів, погіршується їх ріст і розвиток, що призводить до зниження зимостійкості.

Все більшої актуальності набирає проблема переростання бур'янів у весняний період, коли препарат потрібно вносити, а фаза бур'янів вже малочутлива, а інколи і стійка до дії гербіциду. Крім того, значна завантаженість весняно – польовими роботами та нестійка погода часто призводять до запізнення із обробками. Отже доцільність проведення захисту від бур'янів в осінній період є беззаперечною.

Оприскування в осінній період проводиться в найбільш чутливі фази росту та розвитку бур'янів та сприятливих погодних умовах. Весняне ж часто проводиться із запізненням (перевантаженість польовими роботами, брак техніки для захисту, інші організаційні проблеми) або в несприятливих для внесення гербіцидів умовах (з одного боку – сильний вітер, перезволоження ґрунту, заморозки, з іншого боку в разі запізнення – часто в спекотні дні, за високої швидкості вітру).

Запізнення із обробками призводить до переростання бур'янів, що в свою чергу веде до значних втрат вологи та елементів живлення, а також необхідності застосування підвищених норм витрати гербіцидів.

Осіннє застосування гербіциду дає нам низку додаткових переваг вже навесні. Насамперед це підвищення ефективності ранньо – весняних підживлень. Адже ми пам'ятаємо, що зимуючі бур'яни (а саме вони найбільш шкодочинні в посівах озимих культур), а також ріпак та його падалиця відновлюють вегетацію за температури 00 С, в той час коли озима пшениця - при 50 С, тому не варто віддавати частину елементів живлення бур'янам.

До другого підживлення, яке ми проводимо до початку виходу рослин у трубку, ми повинні внести гербіцид, однак не завжди ми встигаємо це зробити, тому проведення підживлення 2 – 3 центнерами селітри

в разі забур'янення також буде не достатньо ефективним.

Осіннє внесення є дуже актуальним для тих господарств, які мають великі площі ріпаків. Значна кількість падалиці ріпаків вимагає максимально раннього внесення гербіциду - до стадії 4 – листків, внесення на більш пізніх стадіях є менш ефективним. Проте ранній обробіток може привести до відсутності контролю багаторічників, особливо осотів, що масово з'являються з кінця кушення – початку трубкування та уникають обробки. Тому постає питання – чекати на осоти чи втратити на падалиці?

Восени найкраще вносити ґрунтові гербіциди. В сезоні 2011 року компанією BASF був зареєстрований новий гербіцид (осіннього внесення) **Марафон 37,5 % к.с.** для ефективного контролю однорічних злакових та дводольних бур'янів (мітлиці, падалиці ріпаку, підмареника, ромашки та інших) у посівах озимої пшениці та ячменю.

Гербіцид **Марафон 37,5 % к.с.** з нормою внесення **4л/га** ефективний проти падалиці ріпаку, підмареника, ромашки, однорічних злаків та інших проблемних бур'янів. Строки його внесення – фаза 1- 3 листків до початку кушення пшениці. Бур'яни мають перебувати на початку розвитку - у фазах сім'ядолі або першої пари листків. За пізніх строків посіву **Марафон 37,5 % к.с.** вносять до сходів. Перевага ґрунтового гербіциду **Марафон 37,5 % к.с.** полягає в тому, що він, крім однорічних дводольних, знищує також однорічні злакові бур'яни, тож відпадає потреба навесні вносити протизлакові гербіциди Пума Супер чи Аксіал.

Потрібно підкреслити, що по сходах бур'янів в осінній період ефективним є використання гербіцидів на основі сульфонілсечовин: **Пойнтер 75 % в.г. – 20 – 25 г/га, Елай Супер 70 % в.г. – 15 г/га, Калібр 75 % в.г. – 45 -50 г/га, Ларен ПРО 60 % в.г. – 8- 10 г/га, Гранстар Голд 75 % в.г. – 25- 30 г/га, Гроділ Максі 37,5 % в.г. – 0,1 л/га. Гроділ Максі має подвійну дію на бур'яни – через листя та через ґрунт.** При застосуванні восени препарат діє проти вегетуючих бур'янів, а також потрапляє на поверхню ґрунту. Він розкладається у ґрунті мікробіологічним шляхом. За умов низьких температур, які настають у цей період, активність мікроорганізмів різко знижується і настає “період спокою”, коли Гроділ Максі, не розкладаючись, зберігається впродовж зими у верхніх шарах ґрунту. Навесні, коли температура підвищується, він починає проявляти свою дію на проростаючі бур'яни. Таким чином з самого початку весняного відростання озимих зернових бур'яни знищуються і не конкурують з культурними рослинами.

Препарати та суміші з 2,4 – Д восени зовсім заборонено застосовувати.

На відміну від гербіцидів ауксинової групи сульфонілсечовини є активними в умовах низьких температур (оприскування можна проводити за середньодобової температури від 50 С). До того ж сульфонілсечовини є високоселективними та не призводять до зниження зимостійкості і продуктивності культури.

Григоренко Я.В, *продукт-менеджер відділу технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна»*

тел. (067) 402-85-09

ЗАХИСТ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ВІД ХВОРОБ В ОСІННІЙ ПЕРІОД

Зазвичай захист озимих зернових культур в осінній період не обмежується лише заходами проти бур'янів: не меншу загрозу посівам становлять різні види шкідників та хвороб. Серед останніх на особливу увагу заслуговує борошніста роса, економічне значення якої на сьогодні в більшості випадків господарством не враховується. Це, безумовно, є помилкою, адже збудник борошністої роси має високу екологічну пластичність, що обумовлює інтенсивний розвиток та поширення цієї хвороби майже в усіх ґрунтово-кліматичних зонах України.

Борошніста роса

Ураження озимих культур борошністою росою з осені послаблює їх кореневу систему, зростає ймовірність розвитку корневих гнилей та снігової плісняви, знижується зимостійкість рослин. За даними наукових джерел кількісні втрати врожаю озимої пшениці від борошністої роси можуть сягати понад 25-30%, при цьому відбувається негативний вплив і на якісні показники зерна.

Посіви пшениці озимої ранніх строків сівби уражуються сильніше, ніж оптимальних. За вне-

сення під пшеницю повного мінерального добрива з підвищеними дозами калію і фосфору хвороба розвивається слабше, а за надмірної кількості азоту і особливо за одностороннього його внесення, посилюється. У сильно уражених рослин знижується кушення. Розглядаючи дану проблему, постає логічне питання щодо її вирішення, яке перш за все має бути ефективним, довготривалим, зручним, безпечним та доступним. Саме таким основним вимогам відповідає фунгіцид **Таліус 20 % к.е.** від компанії Dupont.

Таліус 20 % к.е. – унікальний фунгіцид для контролю борошністої роси в зернових колосових культурах. Проявляє високу ефективність та пролонгований захист завдяки новому механізму дії та дієвості в низьких концентраціях. Це перший в Україні фунгіцид з ефектом «імунно-моделюючої» дії, тобто активує значну частину генів культурної рослини, що відповідальні за природну захисну реакцію на вплив патогену.

Стимуляція генів ініціює захисні реакції, що призводять до підвищення стійкості (посилення імунітету) культурних рослин до хвороби. Фунгіцид має здатність до трансламінарного проникнення та локально-системного переміщення в рослинах, що забезпечує більш рівномірне покриття та захист культури. Крім того, **Таліус 20 % к.е.** здатний ефективно та на значній відстані діяти завдяки паровій фазі, що надійно захищає як оброблені, так і не оброблені частини від перезараження. Фунгіцид **Таліус 20 % к.е. в нормі (0,15 – 0,25 л/га)** забезпечує від 4 до 8 тижнів захисту залежно від норми внесення.

Для покращення ефективності контролю септоріозу, церкоспорельозу, гельмінтоспоріозів в осінній період високу ефективність проявляють бакові суміші: **Таліус (0,15л/га) + Тілт (0,5 л/га); Таліус (0,15 л/га) + Дерозал (0,5 л/га); Таліус (0,15 л/га) + Імпакт (0,5 л/га); Таліус (0,15л/га) + Рекс Дуо (0,5л/га), Таліус (0,15 л/га) + Фолікур (0,4 л/га).**

Для досягнення максимального ефекту рекомендовано вносити бакові суміші фунгіцидів профілактично, на ранніх стадіях розвитку озимих зернових в осінній період,

Без обробітки фунгіцидом Таліус в осінній період Обробіток фунгіцидом Таліус (0,25 л/га) в осінній період

сення під пшеницю повного мінерального добрива з підвищеними дозами калію і фосфору хвороба розвивається слабше, а за надмірної кількості азоту і особливо за одностороннього його внесення, посилюється. У сильно уражених рослин знижується кушення. Розглядаючи дану проблему, постає логічне питання щодо її вирішення, яке перш за все має бути ефективним, довготривалим, зручним, безпечним та доступним. Саме таким основним вимогам відповідає фунгіцид **Таліус 20 % к.е.** від компанії Dupont.

до появи перших ознак розвитку борошністої роси. Тільки повністю захищені та загартовані з осені рослини озимих зернових, можуть успішно протистояти несприятливим факторам в зимовий та весняний періоди вегетації.

Григоренко Я.В, *продукт-менеджер відділу технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна»*

тел. (067) 402-85-09

ВПЛИВ СТРОКІВ СІВБИ НА РІВЕНЬ ПРОДУКТИВНОСТІ ЗЕРНА ТА НАСІННЯ СУЧАСНИХ СОРТІВ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

Серед заходів, направлених на створення високопродуктивних посівів і отримання високого врожаю озимої пшениці, важлива роль належить строкам сівби. Залежно від них, рослини потрапляють у різні агрометеорологічні

Рис. 1. Стан розвитку посівів озимої пшениці за ранніх (ліворуч), оптимальних (у центрі) та пізніх (праворуч) строків сівби

умови, внаслідок чого по-різному ростуть і розвиваються, набувають неоднакову стійкість до хвороб та шкідників, дії високих та низьких температур, що відчутно впливає на врожаї та якість зерна.

Оптимальними строками сівби прийнято вважати посіви озимої пшениці, які проведені за 45-60 днів до припинення осінньої вегетації, коли сума позитивних температур за цей період досягне 450-550 0С і рослини встигнуть добре розкущитися, утворюючи від 3 до 6 проростків. Разом з тим, за свідченнями науковців, у залежності від вологості ґрунту, попередника й інших факторів за осінній період сума позитивних температур по роках значно змінюється.

Так, за відхилення строку сівби від дати середнього оптимального на 5 днів, зберігаються умови одержання високого врожаю. Розходження в розмірі урожаю складають лише 6-7 %.

На думку деяких дослідників, при посіві пшениці раніше оптимальних строків, урожай знижується в більшій мірі, ніж при посіві їх пізніше.

Не менш важливим є питання про взаємозв'язок агротехнічних прийомів і погодних умов із посівними якостями насіння, тому ці показники багато в чому визначають як рівень продуктивності, так і ступінь прояву якісних показників товарного зерна, які характерні тому чи іншому сорту.

Відмінні посівні та врожайні властивості насіння, як правило, формуються на високому фоні агротехніки, насамперед, за високої культури землеробства.

Строки сівби мають вагомий вплив на масу 1000 насінин, що збільшує відсотковий вихід кондиційного

насіння, а відповідно впливає на продуктивність насінневих посівів.

Продуктивність рослин зменшується як при ранніх, так і при пізніх строках сівби. У першому випадку озима пшениця розвиває велику вегетативну масу, сильно кущиться. Внаслідок переростання, рослини починають інтенсивно використовувати запасні речовини і стають менш стійкими до несприятливих умов, знижується зимостійкість. Крім того, рослини ранніх строків сівби більше пошкоджуються шкідниками і хворобами, посіви сильніше забур'янені, можуть випривати. Навесні, коли пшениця кущиться, бур'яни випереджують її в рості і затіняють, забираючи значну частину елементів живлення і вологи. Все це призводить до сповільнення росту та зрідження посівів.

Однак найбільший недобір зерна мають у разі пізніх строків сівби. За яких рослини восени довше сходять, не встигають розкущитися, створити по 3-4 листки, куціння й формування кореневої системи відбувається переважно навесні в умовах довгого дня й високих температур, що гальмує ростові процеси. Тому за пізнього посіву рослини відстають у рості, мають слабо розвинену кореневу систему, яка зазвичай розміщується у верхніх шарах ґрунту і не може використовувати вологу з глибоких шарів,

внаслідок чого гірше вологозабезпечення, а тому вони дуже нестійкі до посухи й формують низьку врожайність зерна.

Отже, сіяти озиму пшеницю слід у такі строки, щоб до входу в зиму рослини добре розкущилися, створили по 3-4 пагони й сформували добре розвинену кореневу систему та набули високої стійкості до несприятливих умов перезимівлі.

Дослідження останніх років у нас і за кордоном показали, що при вирощуванні озимої пшениці по інтенсивній технології, з високими нормами внесення мінеральних добрив, найвища зимостійкість формується при оптимально і допустимо пізніх строках посіву.

Якщо раніше рахувалося, що в весняний період вегетації повинно розвиватися не менше чотирьох пагонів, то з введенням інтенсивних технологій ця цифра зменшилась до двох. Відповідно вимогам деяких технологій

рослини зимують нерозкущеними, а продуктивний стеблостій формується синхронним весняним кущенням, інтенсивність яка регулюється певними агрометрами.

Науково обґрунтовано, що для західного Лісостепу України оптимальними календарними строками сівби вважають 10-25 вересня. У зоні Полісся оптимальні строки сівби припадають на 5-20 вересня.

Строки сівби також залежать від родючості ґрунту. На бідних ґрунтах необхідно сіяти раніше, на родючих – пізніше, щоб до зими рослини не переростали. Оптимальні строки сівби на удобрених полях зміщуються на 10-15 днів пізніше, порівняно з сівбою на менш удобреному фоні. Строки сівби змінюються залежно від біологічних особливостей сорту. Для пластичних сортів інтервал оптимальних строків сівби довший. Календарні строки сівби сортів інтенсивного типу помітно змістились, порівняно з раніше вирощуваними сортами, на другу половину оптимальних строків. Ці сорти необхідно висівати за 7-10 днів.

Слід враховувати особливість сорту, оскільки одні з них потребують ранніх строків сівби, другі – пізніших, а треті мають переваги за врожайністю лише в разі пізнього висіву.

Розпочати сівбу потрібно пластичними сортами, які восени повільно розвиваються й добре гальмують ріст і розвиток за скороченої тривалості дня.

Обсівуючись у кінці оптимальних, у допустимі й пізні строки, треба використовувати сорти, які слабо реагують на скорочення тривалості дня, восени інтенсивно розвиваються, мають добрі компенсаційні властивості, формують велику кількість продуктивних стебел, скоростиглі.

Строки сівби пшениці значною мірою залежать від вологості ґрунту. Дослідженнями наукових установ Півдня України встановлено, що найкращі умови для росту й розвитку рослин та формування високого врожаю пшениці озимої по чорних парах – з 20 вересня по 5 жовтня, в АР Крим – 10-20 жовтня, а після непарових попередників, які зазвичай мають обмежені запаси вологи в ґрунті, пшеницю краще сіяти на 7-10 днів раніше, ніж по чорному пару, щоб рослини встигли восени розкущитися.

Отже, за наявності вологи в ґрунті, насамперед, слід сіяти пшеницю після непарових попередників, потім по зайнятих парах, а за ними – на чорних парах і зрошенні.

Якщо ж оптимальні строки настали, ґрунт добре підготовлений, але на глибині загортання насіння сухий, тоді сівбу слід відкласти до допустимих строків і, якщо опадів не буде, то сіяти треба в сухий ґрунт, бо в цей період настає прохолодніша погода, й насіння менше псується, а

посіви не зріджуються. При цьому не слід чекати дощів, а сіяти, бо інакше втрачається 5-7 днів на культивуацію й сівбу, що затримує сходи та погіршує розвиток рослин восени. Крім того, для висівання пшениці в допустимі й пізні строки треба використовувати сорти, адаптовані до пізнього висіву та збільшувати посівну норму на 15-20 % і зменшувати глибину загортання насіння до 3-4 сантиметрів.

Важливо знати, що оптимальні строки сівби озимої пшениці не постійні: вони змінюються в часі під впливом багатьох чинників.

Для того щоб змістити ранні строки сівби на пізніші, не треба жодних додаткових витрат, потрібна лише технологічна дисципліна. А пізні строки сівби в сучасних умовах господарювання є великою проблемою, для вирішення якої знадобляться значні кошти, щоб поліпшити

технічне забезпечення та встигнути до оптимальних строків якісно підготувати ґрунт і своєчасно посіяти, мати добрі попередники тощо. На сьогодні у господарств слабка матеріально-технічна забезпеченість, і це не дає їм можливості в оптимальні терміни здійснювати осінні польові роботи, внаслідок чого спостерігається значний недобір зерна. Тож проблему пізніх строків сівби озимої пшениці потрібно вирішувати господарствам невідкладно, що дасть можливість значно збільшити виробництво зерна.

Таким чином, дотримання строків посіву озимої пшениці сприяє не лише збільшенню валового виробництва зерна, але й дає можливість отримати насіння високої якості.

Дем'яненко В.В, продукт-менеджер
відділу технологічного консалтингу
ТОВ «Агроскоп Україна»
тел. (067) 446-45-28

ОГЛЯД «ДНІВ ПОЛЯ» КОМПАНІЇ ТОВ «АГРОСКОП УКРАЇНА» ТРАВЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ 2011 РОКУ

Традиційно наша компанія проводить Дні поля в зонах розміщення торгових представництв компанії. Базою проведення служать виробничі та демонстраційні посіви на полях наших кращих клієнтів. Для весняно-літнього періоду характерна направленість демонстрації озимих культур, в першу чергу озимого ріпаку, насіння якого присутнє в асортименті компанії.

ТОВ «Агроскоп Україна» завдяки своєму досвіду отримало право на ексклюзивні продажі насіння гібридів ріпаку від відомої німецької компанії Рапс Гбр. Це лінійка гібридів озимого ріпаку: Вектра, Багіра, Фінесс, Мерано,

Брентано та сорт Валеска та ярого: Мірко КЛ, Белінда, сорту Герос. Тому традиційно на Днях поля була представлена вся лінійка озимого ріпаку від Рапс Гбр та технологія догляду за посівами, яка включала не тільки рекомендовані засоби захисту рослин, але й систему позакореневих листових підживлень, до яких ріпак як культура дуже вибагливий.

Дні Поля організувалися в зонах, де ріпак користується підвищеним попитом та присуття висока насиченість сівозміни цією прибутковою культурою. Велика увагу на таких заходах приділяється можливостям передати технологію вирощування ріпаку з врахуванням

європейського досвіду. Тому завжди запрошуються представники західних компаній Рапс Гбр, Байер, БАСФ, Аріста та інших, які знайомлять із своїми рекомендаціями по вирощуванню ріпаку, досвідом кращих європейських та українських виробників, новинками. Особливо цінним на Днях поля є розбір польотів – помилок, які

завжди знаходяться на посівах та порад для їх запобігання в майбутньому.

Дні Поля в 2011 р відрізнялися високим відвідуванням наших клієнтів. На нашу думку така зацікавленість була не випадкова. Більшість демопосівів ріпаку перебували після перенесення суворої зими в відмінному стані та привабливим видом на врожай. Тому відвідувачам було цікаво узнати, чим пояснюється такий

гарний результат на полі. І дійсно, об'їжджаючи площі ріпаку в сусідніх господарствах, в цьому році було важко знайти привабливі посіви. Запорукою успіху добре роз-

винених демопосівів послужили якісне гібридне насіння від Рапс Гбр та вчасно відпрацьована технологія вирощування під наглядом спеціалістів ТОВ Агроскоп Україна.

Графік проведення «Днів Поля» ТОВ «Агроскоп Україна», травень-червень 2011 р.	
25 травня	День Поля в ТОВ «Агрофірма П'ятихатська» Кіровоградської області Петровського району;
28 травня	День Поля в ТОВ ім. Мічуріна Одеської області Білгород-Дністровського району;
29 травня	День Поля ФГ «Ранчо» Одеської області Комінтернівського району;
9 червня	День Поля в ТОВ «Інтерагросервіс» Київській області Ставищанського району;
14 червня	День Поля в ТОВ «Поділлялатінвест» Вінницької області Тиврівського району;
21 червня	День поля в ТОВ ім. Кузьминського Хмельницької області Красилівського району;
30 червня	День Поля в Агро ЛВ Львівській області Кам'янка-Бузького району.

Найбільше питань на Днях Поля виникало по системі захисту від шкідників, особливо великому та капустаному баридам, які заподіяли чимало шкоди весною; системі удобрення ріпаку; особливостям гібридів що до строків та густини посіву; системі осіннього догляду з використанням фунгіцидів з ретордантними властивостями; по запобіжнику осипання насіння Нью-Філім 17.

На нашу думку проведені Дні Поля допомогли більшості клієнтів пересвідчитися, що завдяки вдало підбраному гібриду ріпаку та технології управління посівами, можна в любых навіть складних умовах, отримувати високий стабільний результат.

Анішин С.Л., заст. нач. відділу технологічного консалтингу ТОВ «Агроскоп Україна» тел. (067) 503-15-79

ОТРИМАННЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ РАЗОМ З ПАРТНЕРАМИ ТОВ « АГРОСКОП УКРАЇНИ»

Відвідування виставки «Зернові», Великобританія переможцями акції від компанії ДЮПОН.

Переможці акції від компанії Дюпон, серед яких є і партнери ТОВ «Агроскоп Україна», 14-18 червня відвідали виставку «Зернові», що проходила у Великобританії. Крім отримання цікавої професійної інформації під час відвідування виставки, група мала змогу ознайомитися з культурними та історичними пам'ятками Лондону, Ноттингему, Лінкольну. Побачити традиційну церемонію зміни варті напроти Віндзорського Замку, відвідати фортецю Tower of London, прогулятися Віндзорським парком та багато іншого.

Душейко О.П.
Директор СТОВ «Дніпро»,
Черкаська обл.

« Поїздка до Великобританії залишила позитивні враження. Виставка «Зернові» надзвичайно масштабна, було представлено багато сільськогосподарської техніки різних виробників. Нажаль, в Україні виставок такого високого рівня немає. Незважаючи на мовний бар'єр, завдяки представникам компанії «Дюпон», які супроводжували групу та допомогли в спілкуванні з представниками компанії - учасників виставки, ми здобули багато практичного для своєї роботи.

Засоби захисту рослин компанії «Дюпон» ми купуємо у ТОВ «Агроскоп Україна». Всі питання співпраці вирішуються оперативно. Приємно що, завжди є діалог і якщо потрібно, то на рівні власника. ТОВ «Агроскоп Україна» цілком конкурентноспроможна компанія, з якою ми плануємо і надалі продуктивно співпрацювати.

Дякуємо компанії «Дюпон» за організацію цікавої та змістовної поїздки до Великобританії та створений добрий, позитивний настрій учасників поїздки. »

Красота А.М.
Директор ТОВ «Інвестагропром»,
Черкаська обл.

« Я вважаю, що поїздка була корисною для вивчення світових технологій вирощування зернових культур. На виставці була пред-

ставлена лінійка техніки для збирання картоплі. Це питання дуже актуальне на сьогоднішній день для нас. Дуже зацікавили консервативні англійські сімейні фермерські традиції, ставлення до цього влади. Не менше враження залишила і культурна програма по видатним місцям Лінкольну, Ноттенгему та Лондону. Дякуємо компанії Дюпон за добре організовану поїздку. Препарати Дюпон ми купуємо у ТОВ «Агроскоп Україна», з яким працюємо вже тривалий час. Це компанія, що має дуже професійну команду менеджерів, агрономів, які пропонують дійсно ефективні технології вирощування с/г культур. »

Поворознюк О.Г.
Генеральний директор
АФ «П'ятихатська»,
Кіровоградська обл.

« Дякую представникам компанії Дюпон за організацію та чудовий супровід під час поїздки. Відвідування виставки було цікавим з точки зору ознайомлення з технікою, особливо технікою для збирання картоплі та новими моделями обприскувачів світових виробників.. Вразила церемонія зміну караулу напроти Віндзорського замку. Також, я дуже задоволений отриманою можливістю поспілкуватися на виставці з керівником компанії «Агроскоп Україна» Івановою І.В. Ми обговорили багато важливих питань нашої співпраці, які допоможуть нам і надалі працювати ефективно і отримувати задоволення від кінцевих результатів.»

Конференція «Ефективність фунгіцидів компанії «Мактешім–Аган» на зернових культурах та ріпаку», Чехія

17 червня 2011 року в Чеській республіці, м. Кромержич відбулась науково –практична конференція, метою якої було вивчення ефективності фунгіцидів компанії Мактешім – Аган на зернових культурах та ріпаку. Теоретична частина конференції включала ознайомлення з продуктами компанії Мактешім – Аган та презентація

компанії Agrovita, як основного дистриб'ютора препаратів компанії Мактешім – Аган по Чехії та Словачії. Огляд демонстраційних ділянок в науково- дослідному інституті показав високу ефективність фунгіцидів компанії Мактешім – Аган на посівах зернових культур та озимого ріпаку та переваги в порівнянні із фунгіцидами

інших компаній завдяки вдосконаленому та ефективно- му поєднанню діючих речовин у складі препаратів. На демонстраційному полі були представлені ділянки зернових та ріпаку із системами захисту всіх мультинаціональних компаній із коментарями представників наукової установи. Науковцями інституту високо було оцінено фунгіциди Замір, Імпера Голд, протруйник Оріус Універсал, Сідоприд, які проявляють високу ефективність в системах захисту зернових культур та ріпаку. Вказаними препаратами щорічно обробляється 40 % посівних площ зернових від хвороб колосу та 15 % посівних площ озимого ріпаку в Чехії. По висновках науковців фунгіцид Замір являється найкращим фунгіцидом для контролю фузаріозу колосу та фунгіцидом – морфо регулятором на озимий ріпак.

Також широко була представлена культурна програма, що включала в себе подорож по м. Прага із відвідуванням багатьох історичних пам'яток архітектури та подорож на пароплаві з оглядом краєвидів міста.

ЗВІТНІ ЗБОРИ ТОВ «АГРОСКОП УКРАЇНА», ЛИПЕНЬ 2011 РОКУ

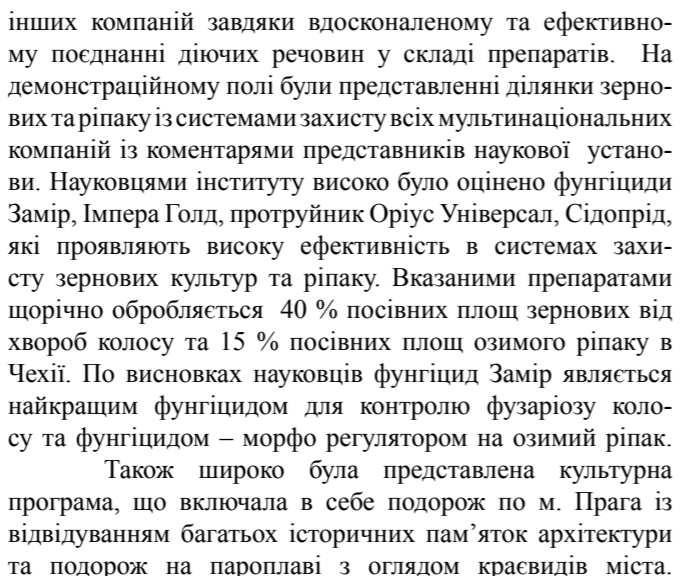
1-2 липня 2011 року пройшли звітні збори ТОВ «Агроскоп Україна», на яких біли підведені підсумки роботи компанії у 1-му півріччі та поставлені завдання на 2-ге півріччя 2011 року.

Під час зборів відбувся круглий стіл співробітників відділу продажів з керівництвом компанії, на якому розглядалось чимало важливих питань стосовно стратегії продаж компанії та покращення оперативної діяльності.

Традиційно, менеджери відділу продажів пройшли атестацію, яка показала високі знання фахівців компанії по новим препаратам захисту рослин, технологіям вирощування сільськогосподарських культур.

Після напруженої роботи, завжди приємно поспілкуватися з колегами у дружній обстановці. Колектив ТОВ «Агроскоп Україна» надзвичайно веселі, гуморні та талановиті люди! І коли ми збираємось разом на відпочинок – це не просто бенкет, це справжні спортивні змагання з футболу чи волейболу, турніри з шахмат, феєричне театралізоване свято, на якому актори – співробітники компанії. Ми були піонерами (2009 р.), веселими гавайцями (2010 р), колоритними козаками та козачками на «Вечорницях по-київські» (2010 р.).

А цього разу ми грали в пейнтбол. Ось де проявилися вміння командної гри, азарт і «бойцовський» дух

компанії! Переможцем турніру стала команда Центрального регіону «Черкаські Козаки» (командир Гуцало Михайло), 2-ге місце посіла команда Східного регіону «Східні Вовки» (командир Луньов Ігор) і 2-е місце команда Південного регіону «загін Дружний» (командир Хейфец Сергій) Переможці отримали достойні винагороди, а польова кухня і 100 грам «бойових» смачно завершили наші піврічні збори.

Одже, колектив ТОВ «Агроскоп Україна» сповнений оптимізму і впевненості в своїх професійних силах крокує до нових звершень.

Українські аграрії відчують надійну підтримку фахівців ТОВ «Агроскоп Україна» у вирішенні актуальних питань вирощування сільськогосподарських культур, підтримку, яка допомагає отримувати добрі врожаї та високі прибутки!

Товариство з обмеженою відповідальністю
 «Агроскоп Україна»
 Україна, 03022, вул.Васильківська 34, корп. Г
 Тел. (044) 494 36 60; факс 494 43 12
 E-mail: post@agroscom.ua
www.agroscom.ua

Дистриб'ютор в Україні:

ТОВ «Агроскоп Україна»
 м. Київ, вул. Васильківська,
 будинок 34, корпус Г.
 Тел./факс: (044) 494 36 60,
 факс: (044) 494 43 12.
www.agroscom.ua

Представництва ТОВ «Агроскоп Україна»:

Київська, Черкаська, Полтавська, Чернігівська обл.: (0472) 43 53 75
 Миколаївська, Одеська обл.: (0512) 58 15 71
 Херсонська обл.: (0552) 41 77 77
 Кіровоградська обл.: (0522) 35 40 34
 Дніпропетровська, Запорізька обл.: (0569) 53 96 96
 Харківська, Сумська, Полтавська, Луганська обл.: (057) 754 36 13
 Тернопільська обл.: (0352) 23 63 80
 Хмельницька, Вінницька обл.: (0382) 67 22 97
 Волинська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська обл.: тел. (067) 215-21-78